

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

Närvarande

Ledamöter

Marie Arsenian-Henriksson, vicerektor, ordförande § 14-24
Christian Giske, vice ordförande
Caroline Graff, lärarrepresentant
Richard Rosenquist Brandell, lärarrepresentant
Camilla Svensson, lärarrepresentant § 14-24
Per Svenningsson, lärarrepresentant
Anghel Marina, studentrepresentant MF

Adjungerade ledamöter

Ninib Baryawno, Junior Faculty (JF)
Konstantinos Meletis, professor
Mattias Rantalainen, professor
Afsar Rahbar, OFR
Björn Andersson, SACO

Huvudföredragande

Sekreterare

Övriga

Karin Schmekel, enhetschef/huvudföredragande
Gustaf Cars, samordnare/sekreterare
Natalija Buza-Vidas, samordnare
Eva Gunnarsson, controller
Adina Feldman, vetenskaplig sekreterare § 1-8, 10-13
Carl Sundström, samordnare

**Föredragande
/medverkande**

Claes Rehnberg, § 10
Anne Thyrfing, § 12
Anders Westerlund, § 13
Viktoria Svensson § 13, § 21
Emma Almroth, Malin Essén, Catharina Rehn, § 19
Cecilia Martinsson Björkdahl §22
Emma Hägg §23

Förhinder

Ledamöter

Susanne Gabrielsson, lärarrepresentant
Jenny Mjösberg, lärarrepresentant

Adjungerade ledamöter

Patrik Magnusson, docent
Henry Wölling, SEKO

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

§ 1**Mötets öppnande**

Då Marie Arsenian-Henriksson är frånvarande under delar av mötet är Christian Giske ordförande och den som öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

§ 2**Justering av dagens protokoll**

Caroline Graff utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 3**Godkännande av föredragningslista**

Föredragningslistan godkänns.

§ 4**Anmälan av föregående protokoll**

Protokoll 2023-12-08 (sammanträde) är utsänt.

§ 5**Anmälan av ordförandebeslut**

- 2023:67 Medel till uppdrag inom utveckling av DDLS Data Science Node inom precisionsmedicin och diagnostik
- 2023:69 Internal process for prioritisation of applications from Karolinska Institutet to SSF's call a "Multidisciplinary Research Centre for Complex Cellular Systems"
- 2023:71 Beslut om utnämning av sakkunnig för Aina Börjesons stiftelse för logopedisk forskning och behandling (nr 259) 2024-2026
- 2023:72 Beslut om utnämning av sakkunnig för Alex och Eva Wallströms stiftelse för perioden 2024-2026
- 2023:73 Beslut om utnämning av sakkunnig för Hirsch Fellowship för perioden 2024-2026
- 2023:74 Beslut om utnämning av sakkunnig för Karolinska Institutets stiftelse för virusforskning, nr 111, för perioden 2024-2026
- 2023:75 Beslut om utnämning av sakkunnig i den rådgivande bedömningsgruppen för Dr Åke Olssons stiftelse för forskning inom haematologi, 2024-2026
- 2023:76 Beslut om utnämning av sakkunnig för Erik och Edith Fernströms stiftelse för perioden 2024-2026
- 2023:77 Beslut om utnämning av ledamöter till beredningsgrupp för utlysning av forskningsmedel inom pediatrik forskning till Birgitta Rydbecks minne, 2024.
- 2023:78 Beslut om utnämning av sakkunnig för Gösta Fraenkels stiftelse, nr 106, för perioden 2024-2026

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

- 2023:79 Beslut om utnämning av sakkunnig för Robert Lundbergs minnesstiftelse (nr 76) för perioden 2024-2026
- 2023:80 Beslut om utnämning av sakkunnig för Shizu Matsumura's donation perioden 2024-2026
- 2023:81 Beslut om utnämning av sakkunnig för Loo och Hans Ostermans stiftelse, nr 82, för perioden 2024-2026
- 2023:82 Beslut om utnämning av sakkunniga för Stiftelsen för ålderssjukdomar (nr. 213), för perioden 2024-2026
- 2023:83 Beslut av utnämning av sakkunniga för KI Resebidrag för perioden 2024-2026
- 2023:84 Beslut av utnämning av sakkunniga för Axel Hirsch Resebidrag för perioden 2024-2026
- 2024:1 Beslut om ledamöter och suppleant till styrelsen för David och Astrid Hageléns stiftelse

Ordförandebesluten läggs till handlingarna.

§ 6**Adjungering av ledamöter med specifik kompetens till kommittén för forskning**

Adina Feldman föredrar ärendet. KF har haft tre adjungerade medlemmar med specifik kompetens under 2023. Förslaget är att förlänga dessa adjungeringar till slutet av 2025.

Kommittén för forskning beslutar

att förlänga adjungeringarna för Patrik Magnusson, Mattias Rantalainen och Konstantinos Meletis från 2024-01-01 till 2025-12-31.

att ersättning för uppdragen ovan ges med institutionskompensation på nivå IF4A, samt

att Ninib Baryawno adjungeras som representant för Junior Faculty från och med 2024-01-01 till 2025-12-31.

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

§ 7**Förlängning av uppdrag för arbetsgruppen för öppen vetenskap**

Adina Feldman informerar i ärendet. Uppdraget att ansvara för öppen vetenskap kom till KF 2021. KF har adjungerat Patrik Magnusson för dessa frågor och utsett en arbetsgrupp med mandat som sträckt sig över 2023. Rådande förslag är att förlänga arbetsgruppens mandat men också att lägga till ett förtydligande uppdrag.

Kopplat till arbetet för öppen vetenskap har KF ersatt MEB för kostnaden att anknyta Sverker Holmgren till KI. Sverker är idag verksam vid Chalmers men hade tidigare ett rektorsuppdrag på KI rörande öppen vetenskap. Sverker bedöms ha en bred kompetens, är uppkopplad mot EOSC-A och SUHF och utgör därmed sammantaget en resurs för KI i det framtida arbetet med öppen vetenskap.

Kommittén för forskning

Protokoll	1
Sammanträde	2024-01-30

Diskussion följer.

Kommittén för forskning beslutar

att förlänga nuvarande medlemskap för arbetsgruppen för öppen vetenskap till 2025-12-31

att förlänga det nuvarande uppdraget till arbetsgruppen för öppen vetenskap med följande tillägg:

Bevaka och bereda ärenden kopplade till Karolinska Institutets engagemang i Coalition for the Advancement of Research Assessment (CoARA) och i European Open Science Cloud Association (EOSC-A).

att ersätta institutionen för medicinsk epidemiologi och biostatistik (MEB) för den administrativa kostnaden att ha Sverker Holmgren anknuten till institutionen under 2024 och 2025, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

§ 8**Nationella riktlinjer för öppen vetenskap och CoARA**

Adina Feldman informerar i ärendet. Kungliga biblioteket har i januari 2024 publicerat nationella riktlinjer för öppen vetenskap. KI bidrog med inspel till riktlinjerna (1-961/2023).

De nationella riktlinjerna i rapporten är indelade i sex områden och Adina Feldman redogör för dessa. Flera av områdena är av särskilt intresse för KF. Bland annat öppen tillgång till alla typer av vetenskapliga publikationer, öppen tillgång till forskningsdata och öppna forskningsmetoder.

Diskussion följer kring risken att forskare hamnar i kläm, dels misstros forskare för att inte göra tillräckligt för att skydda identiteten på de individer som ingår i studier, dels kritiseras de för att inte öppet dela data. Det är också mycket tidskrävande att säkerställa att datan är i ett sådant skick att den går att dela. Hur mycket resurser får tas från forskningsprojekten för att arbeta med detta?

Adina Feldman informerar vidare kring KI:s engagemang i CoARA. I december 2023 tog rektor beslut att KI ska gå med i CoARA. 600 organisationer är med i CoARA. Det pågår ett arbete med att etablera en svenska "national chapter" med LiU i förarsätet. CoARA för med sig ett antal principer för bedömning/värdering av vetenskapliga verk. Diskussion följer.

§ 9**Tillsättande av styrgruppsmedlemmar för strategiska forskningsområden (Dnr 1-101/2024, 1-91/2024, 1-100/2024)**

Carl Sundström föredrar ärendet.

Kommittén för forskning beslutar

Kommittén för forskning

Protokoll	1
Sammanträde	2024-01-30

att tillsätta Mikael Rydén som vice ordförande för styrgruppen för strategiska forskningsområdet diabetes (SFO Diabetes) från 2024-03-01 och under återstående mandatperiod, till och med 2025-12-31.

att tillsätta Catarina Almqvist Malmros (MEB) som ordförande för styrgruppen för strategiska forskningsområdet epidemiologi (SFO Epidemiologi) under återstående mandatperiod, till och med 2025-12-31.

att tillsätta Petter Ljungman (IMM) som vice ordförande för styrgruppen för strategiska forskningsområdet epidemiologi (SFO Epidemiologi) under återstående mandatperiod, till och med 2025-12-31.

att tillsätta Elias Arnér (MBB) som ordförande för styrgruppen för strategiska forskningsområdet Cancer (CRKI) under återstående mandatperiod, till och med 2025-12-31.

att tillsätta Marco Gerling (BioNut/MedH) som vice ordförande för styrgruppen för strategiska forskningsområdet Cancer (CRKI) under återstående mandatperiod, till och med 2025-12-31.

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

§ 10**Presentation av Centrumbildning hälsoekonomi**

Clas Rehnberg informerar om bakgrunden till förslaget att skapa ett centrum för hälsoekonomi och policy vid Institutionen för lärande, informatik, management och etik (LIME). Syftet med centrumbildningen är att förstärka och samordna den forskning och utbildning inom ämnet hälsoekonomi som idag bedrivs vid LIME-institutionen vid Karolinska Institutet och inom FoUU vid SLSO, Region Stockholm. Ett förslag på styrgrupp finns färdigt och alla tillfrågade har accepterat.

Diskussion följer.

§ 11**Ansökan om att inrätta Centrum för hälsoekonomi och policy vid LIME (Dnr 1-94/2024)**

Carl Sundström redogör för ärendet. Kommittén framhåller att det vore önskvärt att centrumet tydligare kunde visa att centrumbildningen är öppen för hela KI samt ett klagörande kring hur centrumet ska förhålla sig till de existerande centrum som finns på samma tema i Stockholm.

Kommittén för forskning beslutar

att godkänna ansökan om att inrätta Centrum för hälsoekonomi och policy vid Institutionen för lärande, informatik, management och etik (LIME).

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

§ 12**Beredning av förslag på hedersdoktorer för beslut av rektor (Dnr 2–3251/2023)**

Anne Thyrfing föredrar ärendet. KF utsåg en arbetsgrupp för arbetet med hedersdoktorer som fick 14 nomineringar. Arbetsgruppen har kommit med tre förslag på kandidater till hedersdoktorer.

Diskussion följer kring hur bakgrundskontrollen av de olika kandidaterna går till. Kommittén anser att det vore önskvärt att ta reda på vad forskare vid KI som har samarbetat med kandidaterna har för bild av dem. Kommittén önskar att Anne Thyrfing om möjligt ska göra en förstärkt bakgrundskontroll tillsammans med vicerektor och KF:s viceordförande innan nomineringarna tas vidare till rektor för beslut.

§ 13**Risکانalysen för 2024 (Dnr 1 – 453/2023)**

Anders Westerlund informerar i ärendet. Riskanalysen uppdateras varje år och fokuserar på strategiska risker som rör KI i stort. Riskerna värderas utifrån sannolikheten att de kommer att inträffa och konsekvensen om de väl inträffar. Det finns sex prioriterade risker och de kopplas till universitets fokusområden. Nästa steg i arbetet är att utse ägarskap för de prioriterade riskerna, upprätta handlingsplaner samt bevaka övriga risker och fortsatt utvecklingsarbete.

Kommittén uppmärksammade incidenten med frysarna på Neo och diskuterade detta i relation till riskbegreppet, hur riskerna har beretts och beslutats samt hur erfarenheterna från det tidigare riskarbetet tas tillvara. I skenet av incidenten lyftes drift av infrastruktur inklusive biobanksmaterial som en risk som skulle kunna inkluderas framgent. Dessutom lyftes det att risken för klinisk forskning är borttagen. Detta trots att vissa KF-ledamöter upplever att förutsättningarna inte har ändrats. Det är svårt för KF att följa logiken i att man ta bort en risk utan att redovisa vad som har gjorts som ändrar situationen till det bättre.

§ 14**Uppföljning av diskussioner från KF:s internat**

Gustaf Cars visar en sammanställning av diskussionerna från KF:s internat rörande strategiska satsningar. Diskussion följer kring möjligheten till fler utlysningar. Det betonas att det är viktigt att inte ha för många utlysningar eller för små medel eftersom varje utlysning för med sig administration.

Diskussion följer kring balansen mellan utlysningar och grundfinansiering. KF har möjligheten att formulera förslag till FN på detta område.

Kommittén ber arbetsgruppen för utlysningar samt ordförande att sammanställa ett antal alternativ kring utlysningar och presentera för KF på nästa sammanträde. Inom ramen för detta förslag ska även ses över vilka möjligheter KF har att påverka fördelningen inom KI-Fonder.

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

§ 15**Arbetet med KF:s utlysningar 2024**

Gustaf Cars redogör för arbetet med de av KF redan beslutade utlysningar under 2024 (strategiska rekryteringar och konferensbidrag). Statistik från tidigare utlysningar presenteras. Diskussion följer.

Åsikter som framförs är att strategiska rekryteringar kan upplevas som något svårjobb, med många moment som ska passa ihop. Att utlysningen kommer samma tid varje år skapar förutsägbarhet och transparens vilket kan minska dessa problem. För att öka synligheten och antalet ansökningar bör KF arbeta för att utlysningen sprids bland annat via de nya dekanerna för att effektivt kunna informera prefekterna genom flera informationskanaler.

Kommittén ber arbetsgruppen för utlysningar att sammanställa ett förslag på utlysningstexter till strategiska rekryteringar och konferensbidrag till nästa sammanträde.

§ 16**Tilldelning av medel i rekryterings- och konsolideringsprogrammet för juniora forskare ("karriärtrappan") (Dnr 2-116/2023, 2-117/2023)**

Marie Arsenian-Henriksson informerar i ärendet. På KF-mötet 2023-12-08 delegerade KF till ordförande att överse en fördjupad granskning av ansökningshandlingar. Två arbetsgrupper har utsetts som har granskat att aktuella kandidater har återgivit en korrekt redovisning av författarskap, inklusive delade författarskap, på respektive sökandes tio utvalda publikationer. Resultatet från granskningen redovisas. Diskussion följer.

Kommittén för forskning beslutar:

att tilldela medel för anställning som biträdande lektor samt startbidrag för forskning till de åtta högst rankade kandidaterna enligt bifogad tabell

att tilldela konsolideringsbidrag till de elva högst rankade kandidaterna enligt bifogad tabell

att beslut om den svarstid den tilldelade har på sig att tacka ja eller nej till medlen för anställning som biträdande lektor delegeras till ordförande i rekryteringsnämnden

att beslut om den svarstid den tilldelade har på sig att tacka ja eller nej till konsolideringsbidrag delegeras till vicerektor för forskning, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

§ 17**Revideringar inför utlysningen 2024 rekryterings- och konsolideringsprogrammet för juniora forskare**

Marie Arsenian-Henriksson informerar om planen som omfattar tre olika delar av ansökningsprocessen inför 2024 års utlysningar ska tas fram tillsammans med HR. Diskussion följer. Det kan bli aktuellt att förtydliga i utlysningstexten att en granskning av publikationslistor kommer att utföras och att kandidater som inte följer instruktionerna

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

kommer att diskvalificeras. Marie Arsenian-Henriksson kommer att hålla KF informerad om arbetet och på närliggande KF-sammanträde presentera förslag till förändringar.

§ 18**VR utvärderar medicinsk forskning under 2024**

Carl Sundström redogör för information som kommit från Vetenskapsrådet (VR) rörande en utvärdering av medicinsk forskning som är planerad till 2024-2025. Sju svenska universitet ska granskas med fokus på forskningens resultat och betydelse. Lärosätena bjuds in att nominera experter. Vid KI kommer det att ske via KF och dekaner. Rapporten kan väntas under mitten eller andra halvåret 2025. Kontaktperson för KI kommer Natalija Buza-Vidas vara, med stöd av Carl Sundström. Referensgrupper under processen är KF:s kvalitetsgrupp och de tre dekanerna, och KF och rektor kommer att få kontinuerliga avstämningar.

§ 19**Internrevisionens granskning av KI:s hanteringsprocess kring etiktillstånd (Dnr: 1-763/2023)**

Natalija Buza-Vidas informerar i ärendet. Internrevisionen har granskat KI:s hantering och process kring etikgodkännande beträffande forskning på människor där KI är huvudman. Internrevisionen menar att KI har reglerat den övergripande styrningen av processen med etikgodkännande, men att styrningen av processen skulle kunna stärkas ytterligare genom att en universitetsgemensam process för institutionerna gällande kontroll och uppföljning av etikgodkännande tas fram.

Natalija Buza-Vidas redogör vidare för internrevisionens sju rekommendationer till KI inom områdena styrning, roller, ansvar, stöd och statistik. En KI-intern arbetsgrupp har utsetts för att hantera revisionens förslag och ta fram en åtgärdsplan. Arbetsgruppen ger förslag på åtgärder inom tre huvudområden 1: etablera en universitetsgemensam process kring institutionernas kontroll och uppföljning av etikgodkännande där KI är forskningshuvudman. 2. tydliggör forskningshuvudmännens roller i etikgodkännande för forskning som bedrivs i samarbete med Region Stockholm. 3. Uppföljning av etikgodkännande som del av kvalitetssystemet avseende forskning.

Rektor ska presentera åtgärdsplanen på Konsistoriets sammanträde den 19/2.

Diskussion följer.

§ 20**KI-RIMS**

Emma Almroth, Malin Essén och Catharina Rehn informerar om utvecklingen av KI-RIMS. Sedan lanseringen i slutet av 2023 har fler funktioner tillkommit och många KI-anslagna arbetar aktivt med att uppdatera sina profilsidor. En funktion som framhålls rör möjligheten att få ut rapporter, publikationslistor och meritportföljer. Prefekter kan få listor för hela sin institution exempelvis, men det går också att beställa horisontella rapporter.

Kommittén för forskning

Protokoll	1
Sammanträde	2024-01-30

Under 2024 kommer systemet att utvecklas för att underlätta möjligheten att hitta information om forskare. Just nu utvecklas en funktion för att hitta och filtrera bland docenter, där det går att söka personer, publikationer, anslag och forskargrupper. Under 2024 kommer arbetsgruppen systemet att titta på möjligheter att inkludera information om fler typer av anslag samt ta fram principer för andra grupper än de som finns i organisationsstrukturen (ex. centrum).

KI-RIMS ser gärna att en representant från Kommittén för forskning går med i projektets styrgrupp. Kommittén ber om att få återkomma med ett namn.

§ 21**Aktuellt klinisk forskning**

Viktoria Svensson informerar om pågående aktiviteter och beslut som rör klinisk forskning och samverkansorganisationen Region Stockholm. Ett möte mellan KI:s FoU-kommitté-ordförande vid de olika sjukhusen samt öppenvården och rektor/prorektor/universitetsdirektör/vicerektorer ägde rum strax innan detta sammanträde (KF 30/1) och mynnade ut i att det ska hållas fortsatta regelbundna möten för att KI bättre ska kunna driva prioriterade frågor i samverkan med regionen på alla nivåer. Diskussion följer.

§ 22**Policy för öppen tillgång till forskningsdata (Dnr 1-84/2024)**

Cecilia Martinsson Björkdahl föredrar ärendet. Policyn har tidigare presenterats på KF och reviderats utifrån de synpunkter som framfördes då.

Kommittén för forskning beslutar

att inrätta en Policy för öppen tillgång till forskningsdata på Karolinska Institutet.

§ 23**Förslag till språkpolicy för Karolinska Institutet (Dnr 1-815/2022)**

Emma Hägg informerar i ärendet. En utmaning i framtagandet av en språkpolicy är att KI är ett internationellt universitet och samtidigt en svensk myndighet. Policyn har tagits fram bland annat genom breda diskussioner inom KI samt genom jämförelser med andra universitet. Språkpolicyn landar i fyra hörnstenar: 1, öka den språkliga medvetenheten; 2, uppmuntra till parallell användning av svenska och engelska; 3, främja lika villkor; och 4, stärka KI som ett globalt universitet.

Diskussion följer kring merarbetet i att använda svenska och engelska parallellt, exempelvis vid översättningar. Ett tips från Emma Hägg är att använda översättningsverktyg som kan vara ett kostnadseffektivt alternativ.

Kommittén för forskning

Protokoll 1
Sammanträde 2024-01-30

§ 24**Övriga frågor**

Inga övriga frågor.

Anmälningssärenden/Information för kännedom (ej planerad föredragning)

- a) Fakultetsnämnden protokoll (2023-12-19) – *Notera särskilt § 6, Fördelning av 2023 års avkastning ur Gustaf och Tyra Svenssons stiftelse (dnr 2-4458/2023)*
- b) Årlig åiterrapportering av de strategiska forskningsområdena (SFO) vid KI
- c) Forskningsrådet protokoll (2023-12-12 och 2024-01-09)
- d) Kommittén för utbildning på forskarnivå protokoll (2023-12-18)
- e) Ledningsgruppen KI-RS protokoll (2023-12-05)
- f) Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå – protokoll (2023-12-11)
- g) Strategi 2030; [länk](#)
- h) Budgetunderlag 2023–2025; [länk](#)
- i) Övergripande verksamhetsplan för KI 2023–2025; [länk](#)

Vid protokollet

Gustaf Cars

Justeras

Justeras

Marie Arsenian-Henriksson

Caroline Graff

Justeras

Christian Giske